

# „Tūkstantmečio mokykloms“ – galimybė pagerinti sąlygas

Andrius GRYGELAITIS

**Aštuonios Vilkaviškio rajono savivaldybės ugdymo įstaigos dalyvauja „Tūkstantmečio mokyklų“ projekte. Pagrindinis jo tikslas – sukurti kokybiškas ugdymo sąlygas bei mažinti mokinii pasiekimų atotrūkius.**

## Didžiulės investicijos

Pandemijos padarinių, nuotolinis mokymasis, įvairios kitos stresinės situacijos neabejotinai turėjo įtakos ir mokinii emocijnė būklei. Tai atsispindėjo ir į jų mokymosi rezultatuose, kurie pastaraisiais metais prastėjo visoje šalyje. Dėl šios priežasties Lietuvoje buvo ryžtasi įgyvendinti „Tūkstantmečio mokyklų“ programą, kuri, tikišiasi, sudarys sąlygas pagerinti mokinii ugdymo rezultatus.

To pasiekti turėtų padėti iš šalies savivaldybės ateisišančios didžiulės investicijos, už kurių mokyklos galės įgyvendinti pačias įvairiausias savo svajones, susijusias su lyderystės, įtraukio, kultūrinio bei STEAM (gamtos mokslių, technologijų, inžinerijos, meno ir matematikos taikymas) ugdymo sritymis. Kitap tarant, už gautas lėšas mokyklos galės įsirengti seniorinius ar kitokio pobūdžio kabinetus, įvairias laboratorijas ar dirbtuvės, poilsio ar nusiramintimo zonas, dizaino ir meno studijas, kitas inovatyvių erdvės. Įstaigose taip pat galės vykti įvairūs seminarai bei stažuotės, o mokyklos turės galimybę išteigtį naujų etatų.

Vilkaviškio rajono ugdymo įstaigoms turėtų atitekti 2,5 mln. eurų šios programos lėšų. Šalies savivaldybėms paskirstytos pinigų sumos – proporcijos jose besimokančių mokinii skaičiui. Kadangi mūsų rajono Savivaldybė „Tūkstantmečio mokyklų“ projekte dalyvauja kartu su Kalvarijos savivaldybe, tad minėta suma gali padidėti dar 10 proc. Tiesa, į papildomas lėšas nusitaikiusios mokyklos turės atitinkti tam tikrus kriterijus, kurių privalės laikyti projekto metu. Vienas iš pagrindinių išpareigojimų – išlaikyti 200 mokinį skaičių.



▲ Vilkaviškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotoja Daiva Riklienė bei Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vedėja Alma Finagėjevičienė pabrėžė, kad „Tūkstantmečio mokyklų“ projekto tikslas yra mažinti atotrūkį tarp mokyklų, o ne skaldyti bendruomenes. Autorius nuotr.

Taip pat bus privaloma laikytis dar keturių pagrindinių kriterijų. Tam tikra mokinį dalis pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo metu privalės parodyti bent pagrindinį lietuvių kalbos ir matematikos mokymosi pasiekimų lygi, 1–8 klasių negalės likti arba turės beveik nelikti jungtinų klasių komplektų, o bendrojo ugdymo mokyklose turės būti atitinkamas mokytojams tenkančių mokinį skaičius.

Pastarieji reikalavimai privalomi vienos šalies savivaldybėms, dalyvaujančioms „Tūkstantmečio mokyklų“ programoje. Dar keletą siekių nusistatė pati mūsų rajono Savivaldybės darbo grupė, kurią sudaro 18 asmenų. Tarp papildomų kriterijų yra noras didinti ikimokykliniam ir priešmokykliniam ugdydama dalyvaujančią vaikų dalį, taip pat tris ir daugiau valstybinių brandos egzaminų išlaikiusių abiturientų skaičių, gerinti specjalinius ugdomosi poreikių turinčių mokinii integravimo į bendrojo ugdymo mokyklas sąlygas ir kt.

Passak Vilkaviškio rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vedėjos Almos Finagėjevičienės, nevykdžius kai kurijų išpareigojimų gali tekti grąžinti dalį gautų lėšų.

## Mažinėti atotrūkį rajone

„Tūkstantmečio mokyklų“ projekte dalyvaus 8 rajono ugdymo įstaigos: Gražiskių, Pilviškių „Santakos“, Vilkaviškio „Aušros“ ir Kybartų Kristijono Donelaičio gimnazijos, Vilkaviškio pradinė bei Vilkaviškio Salomėjos Nėries pagrindinė mokyklos, Kybartų „Saulės“ bei Vilkaviškio „Ažuolo“ progimnazijos. Profesionalių konsultantų komanda, padedanti rengti „Tūkstantmečio mokyklų“ projekto pažangos planą, atliko išsamiai mūsų rajono ugdymo įstaigų analizę bei išskyrė pagrindines problemas, kurias „Tūkstantmečio mokyklų“ programa ir turėtų padėti išspręsti.

☒ Nukelta į 5 p.

# „Tūkstantmečio mokykloms“ – galimybė pagerinti sąlygas

☒ Atkelta iš 2 p.

Pastebėta, kad nors savivaldybėje daugėja mokiniai, laiminčių respublikinį dalykinį olimpiadų ir konkursų prizinės vietas, tačiau pernai mūsų mokiniai pasiekimų patikrinimų rezultatai buvo prastesni už respublikos. Pavyzdžiu, matematikos pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo pagrindinė lygi (išlaikė bent 7-iems balams) rajone pasiekė vos 6,2 proc. mokiniai, o keturiose įstaigose bent pagrindinio lygmens nepasiekė ne vienas mokinys. Visų valstybinių brandos egzaminu, išskyrus biologijos bei geografijos, rodikliai mūsų savivaldybėje praėjusiais metais taip pat buvo prastesni už šalies vidurkius.

Konsultantų pateiktose išvadose išskirti itin dideli pasiekimų skirtumai tarp geriausius ir prasčiausius rezultatus užfiksavusi mūsų mokyklų. Būtent dėl to „Tūkstantmečio mokyklų“ projekto metu bus siekiama sumažinti atotrūkį tarp Vilkaviškio rajono savivaldybės ugdymo įstaigų, o ne tarpt mūsų rajono ir didžiųjų šalies miestų mokyklų.

## Daug nepagrįstu gandų

Pasak mūsų rajono „Tūkstantmečio mokyklų“ programos darbo grupės vadovės, Savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojos Daivos Riklienės, Vilkaviškio rajono ugdymo įstaigas konsultavę ekspertai pateikė nemažai pasiūlymų, kaip būtų galima sukurti integralias, optimalias ir kokybiškas ugdymosi sąlygas mokinii pasiekimų atotrūkiams mažinti. Deja, ne visos ugdymo įstaigų bendruomenės tai teisingai suprato. Net ir „Santakos“ laikraščio redakciją pasiekė sunerimus iš Vilkaviškio „Ažuolo“ progimnazijos mokinii tévų skambučiai. Skambinė žmonės baiminosis, kad įstaiga planuoja reorganizuoti į pradinį mokyklą.

Visgi D. Riklienė susukojo nuraminti, pabrėžusi, kad „Tūkstantmečio mokyklų“ projekto išpareigojimai nėra susiję su mokykly tinkle pertvarkos planu. Naujuoju projektu siekiama dar labiau pagerinti ugdomosi sąlygas, o ne skaldyti bendruomenes. Anot jos, ateityje mokykly tinkle išties gali tekti koregutė, bet tik dėl natūralių priežascių, pavadydžiu, mažėjančių moki-

nų skaičiaus, o ne dėl minėtos programos. Šiuo metu patvirtintas rajono ugdymo įstaigų tinkle planas galioja iki 2025 m.

D. Riklienė pabrėžė, kad visuomet prieimantis kokių nors pokyčių iš pradžių tariamasi su vietus bendruomenės, stengiamasi gauti jos pritarimą, atsižvelgti į visi lūkesčius bei poreikius.

„Galbūt žmonės galėjo suklaudinti kai kurie ekspertai pasiūlymai visiškai užpildyti ugdymo įstaigu patalpas. Šiuo metu tai yra padariusios tik Vilkaviškio pradinė mokykla, „Ažuolo“ progimnazija bei „Aušros“ gimnazija. Kitos rajono mokyklos yra nepilnos. Ekspertai pasiūlė perskirstyti vaidus. Pavyzdžiu, visi Vilkaviškio 5–8 klasių mokiniai galėtų mokyti Salomėjos Nėries pagrindinėje mokykloje, o visi pradinukai – kokieje nors kitoje įstaigoje. Šiuo metu 90 proc. mokykloms skiriamų lėšų išleidžiamos darbu užmokestėciui, o tiki 10 proc. lieka ugdomo reikmės. Jei mokyklos būtų vieniskai užpildytos, būtų galima optimizuoti pedagogų darbo krūvius, tad išsaugytų ir ugdomui skiriamą lėšų dalis. Bet tai buvo tik vienės iš pasiūlymų. Tokią pačią siūlymų

sulaikė trečiasis šalies savivaldybių. Mes neprivalome atsižvelgti į jų, net jei tai ir skamba logiškai“, – pabrėžė administracijos direktoriaus pavaduotoja.

## Per trejus metus

„Tūkstantmečio mokyklų“ projekto naujų turėtų pajusti ne vien Jame dalyvaujančios aštuonios įstaigos, bet ir kitos rajono mokyklos, kurios taip pat galės naudotis sukurtomis naujomis erdvėmis.

„Vienas iš didžiausių mūsų siekių – tinklaveika. Visada pasiekimai būna daug geresni, kai dalijamės vienu su kitais turimais rensursais. Iš projektinių lėšų mokyklose bus sukurtos skirtinges erdvės. Vienos įstaigos stipriai kultūrinę sritį, kitos akcentuosis informacinių technologijų, gamtos ar matematikos mokslių svarbą, trečios sieks pagerinti mokinii fizinių aktyvumą. Per pirmajį šių metų ketvirtį mokyklos turi galutiniai apsispręsti, kai jos nori, ir realu, kad jau kai kurios metais prasidės konkretūs darbai. Igyvendinti savo sumanymus mokyklos turės per trejus metus“, – teigė Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vedėja A. Finagėjeviene.